Nro. 25.

DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 31go Stycznia 1795.

Gazety.

SZWAYCARYA.

W *Toggenburgskim* Kantonie kilka gromad zbuntowało się było przeciw swemu Panu, Opatowi *S. Galli*, który z trzech mieysc *Tyguru*, *Berna*, i *Glarus* w tém rady i pomocy zasiągał. W kraiu *Sargans*, *Ragantz* i okolicach owych podobnież wiele chłopów było się zgromadziło w kupy, zamiarem szturmowania

nia do klasztoru *Pfeffers*. (Jest to dawne opactwo *Benedyktyńskie* w Roku 720. fundowane, którego Opat iest Xiążęciem, i członkiem Rzeszy Niemieckiey.) Niechcieli oni nic więcey uczynić Xiężom, iak tylko ich pozamykać w Kościele, i wymódz uwolnienie siebie od dziesięcin i podatków. Landwóyt z *Sargans* rodem z Kantonu *Zug* posłał kompanię 1. o 100. ludziach na pomoc zakonnikom, którzy 13. zawodzców aresztowali, a resztę rosproszyli.

FRANCYA.

Na Sessyi dnia 29. Grudnia zatrudniała się Konwencya rostrząsaniem proiektów tyczących się Finansów i handlu. Następuiące punkta zostały dekretowane. 1. Ma bydź szczególnieyszy wydział ustanowiony, do którego każda Deputacya poszle 1. członek, i który o dochodach i wydatkach, czyli to w gotowych pieniądzach, czyli w assygnatach uczynionych, przełoży ogólną relacyę. Ta Relacya stan skarbu, iaki był dnia 22. Września 1792. i 3 Sierpnia 1794. dokładnie wystawi przed oczy. 2.) Depu-

ta-

tacya Finansów niezwłocznie doniesie: iak wielkie są zwyczayne wydatki publiczne. i iak maią bydź zaspokaiane. 3) Deputacye *morska*, *woienna*, *i ocalenia* maią niezwłocznie przełożyć proiekt: iakby co można zmnieyszyć w extraordynaryinych wydatkach. 4.) Od tego czasu rolnicy, kupcy, fabrykanci, i w ogòlności wszystcy obywatele o potrzebne rzeczy przez handel maią się starać, ktòry od tych czas bydź ma wolnym. Do Rządu ta tylko należy część potrzeb, których wymaga utrzymywanie armii na morzu i na lądzie, tudzież publiczne urzędowanie. Owe towary, ktòre nie są koniecznie potrzebne do utrzymania armiów, i których znaczny zapas w magazynach Rzplitey się znayduie, lub które na ich konto były zapisane, maią bydź natychmiast zlicytowane. 5) Od towarów naypierwszych potrzeb, które do *Francyi* będą wprowadzane na potém przy wprowadzaniu żadne inne cło opłacane nie będzie, iak tylko takie, które iest potrzebném do dowiedzenia się, iakie są towary? i zkąd bywaią wprowadzane? Deputacya *handlowa* poda natychmiast listę owych towarów, ktòreby tym sposobem mogły bydź wprowadzane, i ktò-

rych-

rychby wprowadzanie na potém miało także bydź zabronione. 6.) Dekreta, któremi sekwestrowany był maiątek poddanych Mocarstw Koalicyinych odtąd nie będą miały żadney mocy, a summy stosownie do owych dekretów do skarbu Rzplitey zapłacone, maią bydź powrócone.

Na Sessyi dnia 1. Stycznia dekretowano: 7) Każdemu ma bydź wolno pieniędzy za kray wysyłać tyle, ile chce za nie wprowadzić towarów pierwszey potrzeby. Deputacye dokładniey oznaczą: co za towary przez te rozumieć się maią, i urządzą wszystko dla zapobieżenia iakim bądź złożytom, i skutkom szkodliwym. 8) Prawo o żegludze tak długo ma bydź uchylone, póki aż Deputacye nie dadzą swego zdania: iakby wspomnione prawo miało bydź uskutecznione sposobem pożytecznieyszym i pewnieyszym. 9.) Wszyscy Agenci Rzplitey, wszyscy wodzowie armiów, i w ogólności wszyscy urzędnicy, ściśle zachować maią związki z mocarstwami *neutralnemi*. 10.) Wszyscy wierzyciele emigrantów, i owych, których dobra skonfiskowane są, od Rządu kraiowego, maią

ią bydź uważani iako wierzyciele Kraiowi. „

Między członkami Konwencyi przez los obranemi Komiſſyi rozſtrząſać maiącey ſpoſob poſtępowania *Barrera*, *Collota*, *Billauda*, i *Vadiera*, znayduie ſię także wiadomy X. *Syeyes*. Ten chciał uniknąć owey ſprawy pod pozorem: że zamiaſt nieprzytomnego *Porcher* zaięty ieſt w Deputacyi Prawodawczey, ale Konwencya dekretowała: że *Syeyes* mimo tego obowiązany ieſt bydź przytomnym ſprawie inkwizycyiney wzmiankowanych Deputowanych.

Przy tey okoliczności rzekł *Clauzel*: *Jużby też czas był, aby Syeyes przeſtał oboiętną grać rolę, i z większą punktualnością czynił zadoſyć powołaniu ſwemu.*

Boiaźń płynąca niegdyś z ſyſtematu *poſtrachu* zdaie ſię uſtępować teraz mieyſca boiaźni *Royalizmu*, i przewidywać można: że na nowo nieſzczęśliwy zawrót głowy zwiedzie ów Naród. Tym czaſem teraz z tonu panuiącego w Konwencyi można uczynić uwagę: że znowu do ważnych i ciągnących za ſobą

bą

bą różne skutki rozdwoień przyidzie. Przy owém powstawaniu wielkiém na dzieła royalistkie, zdaią się Jakobini do tego zdążać, aby wolność druku oddali znowu w ręce takim, którzy systemą boiaźni utrzymuią.

Dnia 2. Stycznia *Carnot* imieniem Deputacyi ocalenia oznaymił: o wzięciu fortec *Grave*, *Bommel*, i *St. Andre*, tudzież o korzyściach dnia 27. Grudnia przy *Bredzie* przez Francuzów odniesionych. Z artyleryą i Garnizonem wziętych w niewolę w *Grave*, mieli Francuzi 158. armat w zdobyczy i 1,600. ieńców.

Lista od Deputacyi *ocalenia* proiektowana Sędziów i przysiężnych nowych Trybunału *rewolucyinego* od Konwencyi została potwierdzona, i czyniono dalsze rozstrząsanie proiektu *Johannota*.

Dziennik *Merciera* o Sessyi Konwencyi dnia 28. Grudnia, na którey aresztowanie *Lacroix* było dekretowane, mówi między innemi: „ Twierdzę, że *Francuzi* nie chcą dawney formy Rządu, ale żądaią tylko, aby teraźnieysza nowa nabyła stałości i gruntu.

Teologowie nazywali ateistami tych, którzy się odważali im sprzeciwiać. A ieże-

ieżeli kto czyni teraz uwagę należytą i rozumną, natychmiast powstaie zapalona głowa mówiąc: *oto ten chce otworzyć drzwi Capetowi małemu; chce Monarchię przywrócić, oto iest Royalista!* Czuł lud, i widział wielkiemi potokami krew przelewaną, widział: że się lała na roskaz Reprezantów iego. Taki rzeczy porządek nie mógł mu się podobać, pytał się więc: *a czyliż to taka iest wolność? taż to szczęśliwość nam przyrzeczona?* Lud nie żąda Króla, alé chce spokoyności.

Mamy Rzplitę, chcecież, aby ią miłowano, uczyńcież ią godną miłości. Żaden przymus, żaden gwałt nie powinien mieć mieysca. Jeżeli Deputowani nakształt Tyrannów postępuią sobie, czyliż nie można nad tém żadnych czynić uwag? Teologowie karali słowa, ale wolny rząd iakże mógł karać śmiercią słowa? Umiarkowanie zasadzone na cnocie iest duszą Republikantskiego Rządu, a cnota w Rzplitey iest iednostronną, bo iest miłością ku Rzplitey.

A cóż pozostaie po zgubie Tyrannów? — nie naśladowanie onych. Inkwizycya polityczna sto razy iest gorszą iak teologiczna; iak bowiem można iey się ustrzec? Nie postrachu, nie Króle-

wskiey

wſkiey godności, ale ſprawiedliwości połączoney z Rzplitą chcą wſzyſtcy nieodzównie *Francuzi*. Nie przewrócili oni Tronu dla wyſtawienia krwawożernego *Decemviratu*? nie zgubili anarchyi, i ſyſtematu poſtrachu, dla ſtania ſię poddanymi Xiążęcia. Przyſięgli bydź wolnymi, i nie znaią żadney inney wolności, iak tylko gwarantowaney przez ſłuſzność, i dobroczynność praw Republikantſkich.

Z wſzyſtkich produktów intrygi od początku Rewolucyi wyniknionych była Konſtytucya 1791. naypodleyſzym i naygodnieyſzym wzgardy. Ta nadawała prawa bez gwarancyi, moc bez rownowagi, Monarchyę bez Patrycyatu, Demokracyę bez rowności, ta była budową nietrwałą, którą kontrarewolucyoniści bezrozumni w ſwych nadzieiach, nadaremnie powrócić obiecuią ſobie. „